

Notitie

2021

SOFT CONTROLS

Korte uitleg onderwerp

Nadat in 2019 het Adviescollege (ACB) en bestuur goedkeuring hebben gegeven om het onderwerp 'Soft controls in de jaarrekeningcontrole' nader uit te werken in een handreiking, is een werkgroep met vertegenwoordigers van verschillende kantoren hiermee aan de slag gegaan.

Kennis van cultuur en soft controls in relatie tot de interne beheersing draagt bij aan de professioneel-kritische instelling van de accountant, vergroot diens inzicht in de risico's van de entiteit als geheel en vergroot daarmee de kwaliteit van de jaarrekeningcontrole. Zowel de huidige als de nieuwe Standaard 315 vereist dat de accountant aandacht besteedt aan cultuur en gedrag. De vraag is alleen: hoe? De concept handreiking heeft ten doel te onderbouwen hoe werkzaamheden met betrekking tot soft controls in het kader van de jaarrekeningcontrole kunnen bijdragen aan het vereiste inzicht in de entiteit en de omgeving met inbegrip van de interne beheersing. De handreiking legt uit hoe nadere invulling aan de werkzaamheden met betrekking tot soft controls kan worden gegeven.

Uitgangspunten

- Er is een koppeling gemaakt met Standaard 315. In paragraaf 14a staat dat de accountant dient te evalueren of het management een cultuur van eerlijkheid en ethisch gedrag heeft gecreëerd en in stand houdt. Deze paragraaf vormt de basis voor deze handreiking;
- Het OCAI cultuur model en het model met acht soft controls van Kaptein worden als basis gebruikt voor deze handreiking. Dit zijn veelgebruikte modellen. Andere modellen zijn ook mogelijk;
- Er is benadrukt dat 'soft controls' onderdeel zijn van de jaarrekeningcontrole en geen apart onderzoek vereisen/doel op zich worden;
- Er is geen standaard voorgeschreven aanpak. Het onderwerp vereist maatwerk. Er worden daarom twee praktijkuitwerkingen beschreven en diverse praktijkvoorbeelden gegeven;
- De impact op de controle-aanpak is ook situatie-afhankelijk. Aan de hand van de risicoformule wordt uitgelegd dat er invloed op zowel het inherente als interne beheersingsrisico kan zijn en dat de accountant hier met specifieke controlewerkzaamheden op in hoort te spelen. De risico's kunnen toenemen als er meer inzicht is in cultuur & gedrag en dit kan ook invloed hebben op de 'controls'. Professionele oordeelsvorming is hierbij van belang.

MKB-perspectief

Soft controls zijn ook van belang bij mkb-ondernemingen. De handreiking is ook toepasbaar in het mkb.

Stakeholders

De doelgroep is primair de controlerend accountant. De handreiking kan ook relevant zijn voor andere opdrachten en accountants in andere functies.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA